

**Uchwała Nr 000-3/2/2015 Senatu
Uniwersytetu
Technologiczno-Humanistycznego
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
z dnia 19 marca 2015 r.**

w sprawie: ustalenia wytycznych obowiązujących rady podstawowych jednostek organizacyjnych przy określaniu programów kształcenia dla studiów doktoranckich.

1. Na podstawie:

- art. 68 ust.1 pkt 3), art. 195 i art. 196 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.),
- rozporządzenia MNiSW z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz.172),
- rozporządzenia MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 179, poz. 1065),
- rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. z 2011 r. Nr 253, poz. 1520),
- § 32 ust. 1 pkt 5) statutu Uczelni,
- opinii Stałej Komisji Senackiej ds. Kształcenia (uchwała Nr 2/VI/2014/2015 z dnia 18 marca 2015 r.),

Senat ustala wytyczne obowiązujące rady podstawowych jednostek organizacyjnych przy określaniu programów kształcenia dla studiów doktoranckich. Wytyczne w formie załącznika stanowią integralną część nn. uchwały.

2. Traci moc uchwała Nr 000-8/6/2012 Senatu PRad. z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących podejmowania uchwał w sprawie planów studiów i programów kształcenia dla studiów doktoranckich.

3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Senatu
Uniwersytetu
Technologiczno-Humanistycznego
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

prof. dr hab. inż. Zbigniew Łukasik

Wytyczne obowiązujące rady podstawowych jednostek organizacyjnych przy określaniu programów kształcenia dla studiów doktoranckich

§ 1

Użyte określenia oznaczają:

- **studia trzeciego stopnia** - studia doktoranckie, prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną Uczelni, na które przyjmowani są kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia lub będący beneficjentami programu „Diamentowy Grand”, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia;
- **doktorant** - uczestnik studiów doktoranckich;
- **kwalifikacje trzeciego stopnia** - uzyskany w drodze przewodu doktorskiego stopień naukowy doktora, w określonej dziedzinie nauki w zakresie dyscypliny nauki lub doktora sztuki określonej dziedziny sztuki w zakresie dyscypliny artystycznej, potwierdzone odpowiednim dyplomem;
- **program kształcenia studiów doktoranckich** - opis zakładanych efektów kształcenia i programu studiów prowadzący do uzyskania tych efektów.

§ 2

1. Podstawowe jednostki organizacyjne UTH Rad. posiadające uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, albo co najmniej dwa uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora mogą prowadzić studia doktoranckie w zakresie dyscyplin odpowiadających tym uprawnieniom.
2. Studia doktoranckie mogą być prowadzone wspólnie przez kilka podstawowych jednostek organizacyjnych UTH Rad. oraz z udziałem innych jednostek naukowych spoza Uczelni (studia środowiskowe). Szczegółowe zasady prowadzenia środowiskowych studiów doktoranckich określają umowy zawarte między tymi jednostkami.
3. Studia doktoranckie tworzy Rektor na wniosek rady podstawowej jednostki organizacyjnej.

§ 3

1. Studia doktoranckie są prowadzone zgodnie z określonymi przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej efektami kształcenia, do których dostosowany jest program studiów, w tym plan studiów.
2. Rada podstawowej jednostki organizacyjnej, po zaopiniowaniu przez radę samorządu doktorantów, uchwała program studiów, w tym plan studiów, uwzględniając niniejsze wytyczne.

§ 4

1. Studia doktoranckie są prowadzone w zakresie dyscyplin naukowych określonych rozporządzeniem ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.
2. Głównym celem studiów doktoranckich jest przygotowanie doktoranta do pracy o charakterze badawczym lub badawczo – rozwojowym oraz do wykonywania zawodu nauczyciela akademickiego.
3. Studia doktoranckie trwają nie krócej niż dwa i nie dłużej niż cztery lata i kończą się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.
4. Na studiach - doktoranckich realizowanych w UTH Rad. obowiązuje Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System).

§ 5

1. W dokumentacji programu kształcenia studiów doktoranckich należy wskazać m.in.:
 - 1) nazwę studiów;
 - 2) poziom kształcenia;
 - 3) formę prowadzenia studiów;

- 4) obszar wiedzy, dziedziny nauki i dyscypliny naukowej albo dziedziny sztuki i dyscypliny artystycznej, w zakresie których prowadzone są studia;
 - 5) tytuł naukowy nadawany absolwentom;
 - 6) związek studiów z misją i strategią rozwoju Uczelni (jednostki organizacyjnej);
 - 7) celowość utworzenia i prowadzenia studiów oraz cele kształcenia;
 - 8) wymagania wstępne – oczekiwane kompetencje kandydata i zasady rekrutacji;
 - 9) zakładane efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych;
 - 10) program studiów, w tym:
 - a) liczbę punktów ECTS niezbędną do uzyskania kwalifikacji trzeciego stopnia,
 - b) czas trwania studiów,
 - c) opis poszczególnych modułów/przedmiotów, w tym sposobów weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez doktoranta,
 - d) matrycę efektów kształcenia,
 - e) plany studiów,
 - f) sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów, w tym minimalną łączną liczbę punktów ECTS, którą doktorant musi uzyskać w ramach zajęć fakultatywnych,
 - g) wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych,
 - h) warunki ukończenia studiów oraz uzyskania stopnia naukowego;
 - 11) informację o doświadczeniach i wzorcach międzynarodowych wykorzystanych w pracach mających na celu określenie efektów kształcenia i programu studiów;
 - 12) opis wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia;
 - 13) załączniki, w tym: wewnętrzne akty normatywne dotyczące utworzenia studiów i uchwalenia programu, porozumienia, umowy itp.
2. Wzory dokumentacji wybranych elementów programu kształcenia zawiera załącznik do niniejszych wytycznych.

§ 6

Opis zakładanych efektów kształcenia dla studiów doktoranckich obejmuje:

- 1) wiedzę na zaawansowanym poziomie, o charakterze podstawowym dla dziedziny związanej z obszarem prowadzonych badań naukowych, obejmującą najnowsze osiągnięcia nauki lub sztuki;
- 2) wiedzę o charakterze szczegółowym, odpowiadającą obszarowi prowadzonych badań naukowych, obejmującą najnowsze osiągnięcia nauki lub sztuki;
- 3) umiejętności związane z metodyką i metodologią prowadzenia badań naukowych;
- 4) kompetencje społeczne odnoszące się do działalności naukowo-badawczej i społecznej roli uczonego lub artysty;
- 5) umiejętności związane z metodyką i techniką prowadzenia zajęć dydaktycznych, w tym z wykorzystaniem nowych technologii w kształceniu studentów.

§ 7

1. Program studiów doktoranckich powinien stwarzać doktorantowi warunki do:

- 1) prowadzenia samodzielnych badań naukowych, w tym także poza podstawową jednostką organizacyjną prowadzącą kształcenie;
- 2) współpracy naukowej w zespołach badawczych, w tym również międzynarodowych;
- 3) przygotowania przez doktoranta publikacji naukowej w formie książki lub co najmniej jednej publikacji naukowej przyjętej do druku w recenzowanym czasopiśmie naukowym o zasięgu co najmniej krajowym lub w recenzowanym sprawozdaniu z międzynarodowej konferencji naukowej lub publicznej prezentacji dzieła artystycznego;
- 4) realizacji programu studiów;
- 5) przygotowania do egzaminów doktorskich;
- 6) przygotowania rozprawy doktorskiej pod opieką promotora albo promotora i promotora pomocniczego;
- 7) uczestniczenia w życiu środowiska naukowego w kraju i za granicą.

2. Program studiów obejmuje m.in.:

- 1) pracę naukową, prowadzoną pod kierunkiem opiekuna naukowego, a następnie promotora albo promotora i promotora pomocniczego, prowadzącą do przygotowania rozprawy doktorskiej i uzyskania stopnia naukowego doktora;
- 2) przedmioty o charakterze podstawowym dla dziedziny, w której prowadzone są studia doktoranckie, o odpowiednim stopniu zaawansowania, z oferty wydziału lub Uczelni;
- 3) przedmioty związane z dyscypliną naukową, w której prowadzone są studia doktoranckie, o odpowiednim stopniu zaawansowania i prezentujące najnowsze osiągnięcia nauki lub sztuki;
- 4) przedmioty rozwijające umiejętności zawodowe, przygotowujące doktoranta do pracy o charakterze badawczym lub badawczo - rozwojowym;
- 5) przedmioty rozwijające umiejętności dydaktyczne przygotowujące doktoranta do wykonywania zawodu nauczyciela, w szczególności w zakresie metodyki zajęć dydaktycznych i nowych technologii wykorzystywanych w kształceniu studentów;
- 6) praktyki zawodowe, w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych w Uczelni lub uczestniczenia w ich prowadzeniu, w wymiarze nie mniejszym niż 10 godzin oraz nie większym niż 90 godzin rocznie.

3. Program studiów powinien:

- 1) stwarzać doktorantowi szerokie możliwości wyboru przedmiotów;
- 2) obejmować co najmniej jeden przedmiot związany z reprezentowaną dyscypliną naukową lub artystyczną prowadzony w języku obcym;
- 3) obejmować przedmiot umożliwiający przedstawienie zakresu prowadzonych badań;
- 4) obejmować przedmiot umożliwiający przedstawienie konspektu rozprawy doktorskiej;
- 5) obejmować przedmioty z uczelnianej bądź wydziałowej oferty dla doktorantów:
 - a) przedmioty podstawowe na poziomie zaawansowanym w wymiarze co najmniej 60 godzin zajęć, którym należy przypisać nie mniej niż 6 punktów ECTS,
 - b) zajęcia z języków obcych, związane z dodatkowymi egzaminami doktorskimi,
 - c) przedmioty humanistyczne lub ekonomiczne lub z innej dyscypliny dodatkowej,
 - d) zajęcia, rozwijające umiejętności o charakterze ogólnym takie, jak: rozumienie aspektów prawniczych i etycznych środowiska badawczego, komunikatywność, itp.

§ 8

1. Realizacja programu studiów obejmuje zajęcia:

- 1) obowiązkowe;
 - 2) fakultatywne obejmujące zajęcia dydaktyczne i zawodowe odpowiadające wymiarowi co najmniej 15 godzin:
 - a) rozwijające umiejętności zawodowe, których wymiar odpowiada co najmniej 5 punktom ECTS, przygotowujące doktoranta do pracy o charakterze badawczym lub badawczo-rozwojowym,
 - b) rozwijające umiejętności dydaktyczne, których wymiar odpowiada co najmniej 5 punktom ECTS, przygotowujące doktoranta do wykonywania zawodu nauczyciela, w szczególności w zakresie metodyki zajęć dydaktycznych i nowych technologii wykorzystywanych w kształceniu studentów,
 - c) pozostałe zajęcia związane z daną dyscypliną wiedzy;
 - 3) praktyki zawodowe.
2. Łączny wymiar zajęć, o których mowa w ust. 1, objętych programem studiów doktoranckich odpowiada od 30 do 45 punktom ECTS.
3. Zajęcia dla większości przedmiotów powinny być prowadzone w formie seminariów.
4. Na pierwszym roku studiów zajęcia o charakterze podstawowym dla dziedziny nauki, w której prowadzone są studia doktoranckie są realizowane wspólnie dla wszystkich studiów doktoranckich prowadzonych przez jednostki organizacyjne Uczelni.

5. Plan studiów doktoranckich określa harmonogram realizacji poszczególnych zadań, w tym termin otwarcia przewodu doktorskiego.

§ 9

1. Wymagania dotyczące programu studiów doktoranckich, dotyczą kształcenia na studiach prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.
2. Realizacja programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzi do uzyskania tych samych efektów kształcenia.

§ 10

Przy szacowaniu liczby punktów ECTS dla danego modułu/przedmiotu należy przyjąć, że jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od doktoranta średnio 25-30 godzin pracy obejmujących zajęcia zorganizowane zgodnie z planem studiów (zajęcia kontaktowe) oraz jego naukę indywidualną.

§ 11

Więcej niż połowa programu stacjonarnych studiów doktoranckich wymaga obecności doktorantów w prowadzącej je jednostce organizacyjnej i jest realizowana w formie zajęć dydaktycznych oraz pracy naukowej wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub opiekunów naukowych i doktorantów.

§ 12

Integralną część programu kształcenia stanowi opis zasad stosowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w tym prowadzenie przez doktorantów badań naukowych, realizacja zakładanych efektów kształcenia oraz sposobu weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia.

§ 13

1. Rady podstawowych jednostek organizacyjnych do dnia 30 czerwca 2015 r. dostosują programy kształcenia studiów doktoranckich dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2015/2016 do wymogów określonych w niniejszych wytycznych.
2. Zmiany i modyfikacje planów i programów studiów doktoranckich nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.

OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Tabela efektów kształcenia dla studiów doktoranckich (EKSD)

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA STUDIÓW DOKTORANCKICH (EKSD)		
Określone Uchwałą Rady Wydziału. Nr ... z dnia ...		
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek studiów: ...		
Nazwa studiów: ...		
Poziom kształcenia: ...		
Obszar (obszary) kształcenia: ...		
Dziedzina: ...		
Dyscyplina: ...		
Lp.	Symbol efektów kształcenia (EKSD)	Opis efektów kształcenia Absolwent po ukończeniu studiów doktoranckich (W) wie/(U) umie/(K)potrafi:
WIEDZA (W)		
1.	SD_W01	
2.	SD_W02	
...	
Σ		x
UMIEJĘTNOŚCI (U)		
1.	SD_U01	
2.	SD_U02	
...	
Σ		x
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (K)		
1.	SD_K01	
2.	SD_K02	
...	
Σ		x

Objaśnienia:

Kolumna: Symbol kierunkowych efektów kształcenia (EKSD) – numeracja efektów kształcenia określona dla studiów doktoranckich w trzech kategoriach.

Symbol efektu tworzą:

- symbol SD - dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kształcenia określone dla studiów doktoranckich,
- znak _ podkreślnik,
- jedna z liter **W**, **U** lub **K** – dla oznaczenia kategorii efektów (W - wiedza, U - umiejętności, K - kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr; numery 1-9 należy poprzedzić cyfrą 0.

Kolumna: Opis efektów kształcenia – opis słowny efektów kształcenia.

Matryca efektów kształcenia

Lp.	Symbol efektów kształcenia (EKSD)	Opis efektów kształcenia	moduły kształcenia/przedmioty/grupy przedmiotów/			
			MK_1 / przedmiot_1 /grupa przedm.1	MK_m / przedmiot m_ /grupa przedm_m
WIEDZA (W)						
1	SD_W01					
2	SD_W02					
...	...					
UMIEJĘTNOŚCI (U)						
1	SD_U01					
2	SD_U02					
...	...					
KOMPETENCJE (K)						
1	SD_K01					
2	SD_K02					
...	...					

Uwaga:

Znakami +, ++, +++ oznaczamy, w jakim stopniu w trakcie realizacji przedmiotu osiągnane są efekty kształcenia określone dla studiów doktoranckich.

KARTA PRZEDMIOTU (SYLLABUS)
Opis przedmiotu

Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	<i>w języku polskim</i>		
<i>Symbole pobrane z systemu informatycznego: UTH/ wydział/ nazwa studiów/ forma prowadzenia i poziom studiów/ semestr/ nr przedmiotu zgodny z planem studiów</i>		<i>w języku angielskim</i>		
Język wykładowy				
Wersja przedmiotu	<i>(pierwsza lub kolejna)</i>	Rok akademicki	<i>(należy podać rok rozpoczynający cykl kształcenia)</i>	
Wydział				
Nazwa studiów				
Poziom kształcenia (studiów)	studia trzeciego stopnia			
Forma prowadzenia studiów	<i>studia stacjonarne/studia niestacjonarne</i>			
Semestr/semestry				
Przynależność do grupy przedmiotów	<i>(należy wpisać zgodnie z planem studiów np.: moduł: grupa przedmiotów z zakresu nauk podstawowych ...)</i>			
Poziom przedmiotu	<i>poziom zaawansowany</i>			
Status przedmiotu	<i>obowiązkowy/fakultatywny</i>			
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS	Forma zajęć	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS	
	Wykład	[h]	... ECTS	ECTS
	Seminarium	[h]	... ECTS	
	[h]	... ECTS	
Forma nauczania	<i>tradycyjna- zajęcia zorganizowane w Uczelni/ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość/inne</i>			
Wymagania wstępne	<i>(należy opisać wymagania wstępne, jeśli takie są w zakresie W, U, K)</i>			
Jednostka prowadząca przedmiot				
Koordynator przedmiotu				
Osoby prowadzące przedmiot				
Adres wydziałowej strony internetowej				
Adres e-mail, telefon koordynatora				

EFEKTY KSZTAŁCENIA, SPOSÓB PROWADZENIA ZAJĘĆ I WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel przedmiotu:	...
Treści kształcenia realizowane podczas zajęć dydaktycznych:	...
Metody dydaktyczne:	...
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia, sposób obliczania oceny końcowej:	...

Efekty kształcenia dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kształcenia dla studiów doktoranckich a forma zajęć				Metody weryfikacji efektów kształcenia	
Numer efektu kształcenia	Opis efektów kształcenia dla przedmiotu Doktorant, który zaliczył przedmiot (W) wie/(U) umie/(K)potrafi:	Efekt kształcenia (EKSD)	Forma realizacji zajęć dydaktycznych	Forma zaliczeń	Metody oceniania
W1			wykład	egzamin	egzamin pisemny
U1					
K1					
...					

Macierz efektów kształcenia dla przedmiotu w odniesieniu do form realizacji zajęć									
Numer efektu kształcenia	Opis efektów kształcenia dla przedmiotu Doktorant, który zaliczył przedmiot (W) wie/(U) umie/(K)potrafi:	Forma realizacji zajęć dydaktycznych							
		Wykład	Seminarium	:	:	:	:	:	:
W1									
U1									
K1									
...									

Literatura podstawowa, literatura uzupełniająca, pomoce naukowe
...

Nakład pracy doktoranta – bilans punktów ECTS			
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie doktoranta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach	X	X	[h]
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	X	[h]	X
Udział w ćwiczeniach laboratoryjnych/projektowych/warsztatowych	X	X	[h]
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	X	[h]	X
Udział w konsultacjach	[h]	X	X
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	X	[h]	X
Udział w egzaminie/zaliczeniu	[h]	X	X
Inne			
Sumaryczne obciążenie pracą doktoranta	[h]/ECTS	[h]/ECTS	[h]/ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	... ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi

..... data podpis koordynatora przedmiotu data podpis kierownika studiów doktoranckich
---------------	---	---------------	--

C. Moduł (grupa): Przedmioty rozwijające umiejętności zawodowe (fakultatywne) – min. 5 ECTS																									
..																									
Razem moduł C																									
D. Moduł (grupa): Przedmioty rozwijające umiejętności dydaktyczne – min. 5 ECTS																									
..																									
Razem moduł D																									
E. Moduł (grupa): Przedmioty z dyscypliny dodatkowej (Ekonomiczne, Humanistyczne, inne)																									
1	Ekonomia/Filozofia																								
..																									
Razem moduł E																									
F. Moduł (grupa): Przedmioty ogólne																									
..	np. Ochrona własności intelektualnej																								
Razem moduł F																									
G. Moduł: Języki obce																									
..																									
Razem moduł G																									
H. Moduł: Seminarium doktoranckie																									
..																									
Razem moduł H																									
I. Moduł: Praktyka																									
..																									
Razem moduł I																									
Razem A+B+C+D+E+F+G+H +I																									
Liczba godzin zajęć fakultatywnych																									
Liczba egzaminów w semestrze																									
Liczba punktów ECTS w semestrze																									

data

.....
pieczętka i podpis
kierownika studiów doktoranckich